

OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE

Aan:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
t.a.v. de minister van BZK
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Uw brief van: 1 juni 2023

Ons nummer: Datum: 12 OKT 2023

Betreft: consultatieverzoek Wet
bescherming tegen discriminatie BES

Geachte,

Op 1 juni 2023 heeft u aan het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire het volgende ontwerp-wetsvoorstel voorgelegd ter consultatie: de Wet bescherming tegen discriminatie BES (hierna: wetsvoorstel). Het Bestuurscollege dankt u voor het toezenden en vraagt uw aandacht voor de hieronder toegelichte punten.

1. Steun voor het gedachtegoed

Het Bestuurscollege onderschrijft het gedachtegoed van het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat burgers beter beschermd worden tegen discriminatie, doordat de wetgeving inroepbaar is jegens aanbieders van goederen en diensten, bedrijven, organisaties en werkgevers (inclusief de overheid als werkgever). Voorts realiseert dit wetsvoorstel een anti-discriminatievoorziening waar inwoners van de BES terecht kunnen voor het gratis melden van klachten, hulp en advies. Daarnaast kan het College voor de rechten van de mens kosteloos oordeel uitbrengen in individuele gevallen. De kosten voor de naleving van de discriminatieverboden en het realiseren van gelijke behandeling voor bedrijven en organisaties (en ook voor het openbaar lichaam indien wordt gehandeld als werkgever) zijn naar verwachting echter groter dan nu door uw ministerie wordt ingeschat. Ter toelichting hierop, kan het volgende worden opgemerkt.

2. Uitvoeringskosten

2.1 Fysieke toegankelijkheid

Tijdens de consultatie is speciaal ingezoomd op de gevolgen van invoering van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (toegankelijkheid van gebouwen voor gehandicapten). De fysieke en digitale toegankelijkheid van overheidsinstellingen- en gebouwen is niet optimaal en in sommige gevallen beperkt aanwezig of zelfs afwezig. De overheidsgebouwen bevinden zich verspreid over het hele eiland. Los van Passangrahan en

Post & Archief, zijn in meerdere (overheid)gebouwen bijvoorbeeld geen liften of trapliften aanwezig, terwijl het eerste aanspreekpunt voor burgers in de vorm van balies regelmatig op de tweede of derde verdieping gevestigd zijn. Ook de infrastructuur voor de gebouwen of rondom bushaltes en parkeerplaatsen laat te wensen over.

2.2 Sociale toegankelijkheid

Onder sociale toegankelijkheid wordt verstaan, alle vormen van het bevorderen van participatie van personen met een handicap in de samenleving, op diverse gebieden en onderwerpen, bijvoorbeeld toegang tot de arbeidsmarkt, aannamebeleid, toegankelijkheid op websites, toegang tot het democratisch proces, media etcetera. Hierop is tot op heden, in kleine mate door het Openbaar Lichaam op ingezoomd. De consequenties/ impact van het bovengenoemde wetsvoorstel, is op het gebied van de sociale toegankelijkheid, niet in kaart gebracht.

Gelet op het voornoemde in 2.1 en 2.2, acht het Bestuurscollege het van belang dat er serieus rekening wordt gehouden met de laag door uw ministerie ingeschatte kosten voor de uitvoering. Het Bestuurscollege zou graag nader in gesprek gaan over de te verwachten uitvoeringsrisico's en de financiële dekking daarvoor. In dit kader is het doen van een impactanalyse van belang, alvorens het wetsvoorstel in werking treedt. Dit, zodat de daadwerkelijke kosten beter in kaart worden gebracht.

3. Maatwerk in het wetsvoorstel

Voorts wordt bij u de wens kenbaar gemaakt dat het bieden van maatwerk tot de mogelijkheden blijft behoren. In hoofdstuk 5 van de memorie van toelichting wordt gesteld dat het wetsvoorstel bij de toepassing, in de praktijk ruimte biedt tot het leveren van maatwerk. Een nadere toelichting ontbreekt echter. Het is wenselijk dat deze paragraaf geconcretiseerd wordt, door preciezer aan te geven in welke zin het openbaar lichaam de mogelijkheid blijft behouden om maatwerk te bieden. De situatie op Bonaire biedt immers niet in alle gevallen de ruimte om op korte termijn of gemakkelijk aan de gelijkebehandelingswetten te voldoen. De situatie kan zich voordoen dat het niet mogelijk is dat gebouwen, na inwerkingtreding gelijk fysiek toegankelijk zijn zoals vereist. Sociaal-economische omstandigheden en het stimuleren van lokale economie, maar ook klimaatomstandigheden in de vorm van orkanen of ander noodweer spelen hier ook een rol. Als het wetsvoorstel in werking is getreden zou daarom het leveren van maatwerk mogelijk moeten blijven.

4. Inwerkingtreding van het wetsvoorstel en overgangstermijnen

In het verlengde van het voornoemde over maatwerk, wordt aan u de vraag gesteld of gedacht is aan overgangstermijnen, of gefaseerde inwerkingtreding en financiële middelen voor voorlichtingscampagnes en subsidies om naleving van de wetgeving te stimuleren. Dit zodat bijvoorbeeld binnen de handhaving en het toezicht de ruimte is om 1) voorlichting te geven over de nieuwe wetgeving, en vervolgens 2) subsidiemogelijkheden kunnen

worden gecreëerd om ondernemers te stimuleren om aan de nieuwe wetgeving te voldoen, zodat daarna 3) de nieuwe wetgeving kan worden afgedwongen door daadwerkelijk te handhaven. Ook verzoekt het Bestuurscollege u om hierover blijvend in gesprek te blijven met het Openbaar Lichaam Bonaire. De inwerkingtredingsdatum staat nu nog niet geheel vast. Gelet op de impact van onderhavig wetsvoorstel wordt aan u verzocht de openbare lichamen van de beoogde inwerkingtredingsdata op de hoogte te blijven stellen en de openbare lichamen ook te consulteren op de haalbaarheid hiervan.

5. Afsluiting

Het Bestuurscollege treedt graag nader en blijvend met u in overleg over de aangedragen punten 2, 3 en 4.

Hoogachtend,

college van het Openbaar Lichaam Bonaire,